Астана қаласының мәдени мұрасы
Культурное наследие города Астаны

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТАНЫМДЫҚ ЖУРНАЛ / РЕСПУБЛИКАНСКИЙ НАУЧНО-ПОЗНАВАТЕЛЬНЫЙ ЖУРНАЛ

ISSN 2311-8199

№4 (15) / 2015
сәуір/апрель

1 Мамыр - Қазақстан халықының бірлігі күні!

7 Мамыр -
Отан қорғаушылар күні!

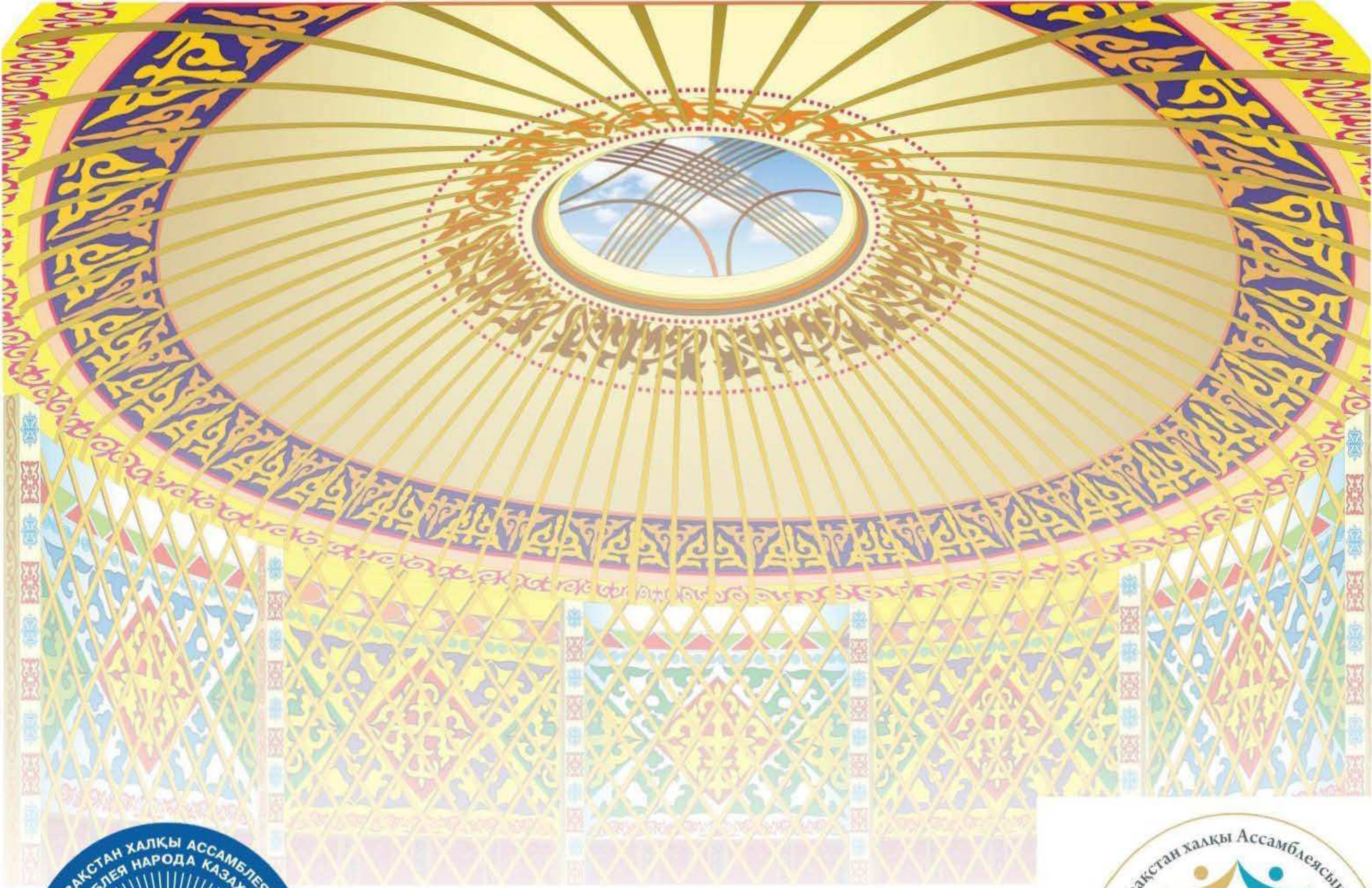

ҚАЗАҚСТАН ХАЛҚЫ АССАМБЛЕЯСЫНА 20 ЖЫЛ!

Құрылтайшы:

Ү.Д. Мұңалбаева
Халықаралық Мұражайлар Одағы ИКОМ Қазақстан Ұлттық Комитетінің Президенті

Редакция алқасы:

Б.Б. Мажағұлов
Астана қаласы Мәдениет басқармасының басшысы

Ә.Ү. Тарази
Қазақстанның халық жазушысы,
Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты

Ә.К. Кекілбаев
Мемлекет және қоғам қайраткері,
Абай атындағы мемлекеттік сыйлықтың лауреаты

Н.Т. Айт
С. Сейфуллин атындағы тарихи-өлкетану мұражайының директоры

А.Р. Умиршина
Астана қаласы Тәуелсіздік сарайының директоры

Б.Г. Аяған
Астана қаласы тарих институтының директоры

А.Ш. Нұразхан
Алтын және бағалы металдары мемлекеттік мұражайының директоры

Ә.Е. Өтегенова
ЮНЕСКО және ИСЕСКО істері жөніндегі Ұлттық комисияның бас-хатшысы

Д.Е. Маханова
Халықаралық Мұражайлар Одағы ИКОМ Қазақстан Ұлттық Комитетінің жетекшісі

Бас редактор: Әсем Сағиқызы
Бас редактордың орынбасары: Гүлжәмилә Сәрсенбайқызы
Тілшілер: Татьяна Казанцева, Жәмилә Сәрсенбай, Диляра Сейдахметова, Азамат Тлепов, Зылиха Салих, Сезім Жүсіпқызы, Аслан Есен, Әсем Сағидолла
Дизайнер: Ертай Өсерхан
Фотограф: Ерсайын Болат
Корректорлар: Баян Жақсылықова, Маржан Абсалықова, Нұрай Ерланқызы

Выходные данные журнала:

Республиканский научно-познавательный журнал
«Астана қаласының мәдени мұрасы»
«Культурное наследие города Астаны»

Выпуск № 4 (15) /2015 г.

Издается с марта 2014 года
Периодичность: один раз в месяц
Журнал выпускается при содействии Министерства культуры и спорта РК, Управления культуры акимата города Астаны.
Учредитель и издатель
ГККП «Этно-мемориальный комплекс «Карта Казахстана «Атамекен»

Почтовый адрес редакции:
010000, Астана,
Кургальджинское шоссе, 2/1
тел.: +7 (7172) 24-31-72
e-mail: madeni_mura_jurnal@mail.ru

Формат 18,5x28,7
Бумага мелованная двусторонняя, плотность на 130 г/м^2
Обложка формата А4 плотность 250 г/м^2

Заказ №14

Журнал зарегистрирован в Министерстве культуры и спорта Республики Казахстан.

Регистрационное свидетельство
№ 14225-Ж от 4 марта 2014 г.

- Мнение авторов материалов может не совпадать с позицией редакции;
- За точность публикуемых сведений и цитат ответственность несут авторы материалов;
- Редакция оставляет за собой право редактировать материалы;
- Редакция не рецензирует и не возвращает рукописи.

Журнал отпечатан в собственной типографии

Тираж: 1000 экз.

Қадірлі ағайын!

Бірлігіміз жарасып, еліміз тыныш, ұлтымыз татулықта күн кешіп отырған жайымыз бар. Әдеттегідей жыл сайын тойланатын 1 мамыр – Қазақстан халқының бірлігі күнін біз биыл ерекше атауды жөн көрдік. Қазақстан халқы Ассамблеясының 20 жылдығы көпэтносты халықтың тұтастығы мен тұрақтылығын сақтап қалуда және халқымыздың мызғымас бірлігі мен еліне деген мәңгілік сүйіспеншілігін танытуда зор міндет атқара бермек. Ал, сол тәуелсіздігіміз бен тыныштығымызға қорған болып жүрген ең алдымен ер-азаматтарымыздың айбынды ерік-жігерлері себеп болса, бір жағынан тәңірдің шексіз қолдауы деп білейік.

Ұлы Жеңістің 70 жылдығы да айтулы мерекелердің біріне айналып отыр. Көптен күткен ұлы күн ұлтымыздың жадында мәңгі сақталып, жас ұрпақ үшін мәні бар кезең болды. Сол себептен де жеңістің құны қымбат.

Барша қауымды 1 мамыр – Қазақстан халқының бірлігі күні, 7 мамыр – Отан қорғаушылар күнімен және 9 мамыр – Жеңіс күнімен құттықтаймын! Отбастарыңызға бақ-береке, денсаулық тілеймін!

Құрметпен,
Әсем САҒИҚЫЗЫ

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТАНЫМДЫҚ ЖУРНАЛЫ
РЕСПУБЛИКАНСКИЙ НАУЧНО-ПОЗНАВАТЕЛЬНЫЙ ЖУРНАЛ

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

Жаңа дәуірдегі қазақстан.....6
Казахстан – на новом рубеже.....7
7 мамыр – Отан қорғаушылар күні!.....8
7 мая – День защитника отечества!.....9
Татулық пен тұрақтылық – тыныштық тұғыры.....10
Ұлы Жеңіске 70 жыл!.....12
70 лет Великой Победе!.....13
Мәңгілік ел: бір ел – бір тағдыр.....14
Нация единого будущего.....17
Nation of the uniform future.....19
Культура в приоритете.....21
Culture in the priority.....23
Ұлт тарихына арналған іс-шара.....25
Жаңа мекеменің жаңа қадамдары.....26
Денис тен байқауда.....29
Құттықтау.....30
Тараздан табылған жәдігерлер.....32
Мир и согласие – залог стабильности.....35
Peace and harmony – guarantee of stability.....36
Ұлы Жеңіске 70 жыл!.....38
70 лет Великой Победе!.....39
Құрақ – қазақ символы.....40
Они умеют петь без слов.....42
Қазақы қалжың.....44
«МУЗ ТВ» - доставит детям радость.....46
"MUZ TV" – will give children joy.....48
Қаз дауысты Қазыбек.....50
Святая к пению любовь.....52
Sacred love to singing 53
Бекжігіт Сердәлі: «Мені сазгер еткен көршімнің сынық домбырасы».....55
Қызылордада велоспорттан Қазақстан чемпионаты өтті.....58
Ресми сайт.....59
Ақындар айтысы.....60
Түркістанда Қазақ хандығы жайлы халықаралық конференция.....61
Спортивные достижения.....62

ЖАҢА ДӘУІРДЕГІ ҚАЗАҚСТАН

Кезектен тыс сайлауда Нұрсұлтан Назарбаев Қазақстан халқының басым көпшілігінің сеніміне ие болып, жеңіске жетті. Көшбасшы сайлау арқылы Қазақстан мемлекеті елдегі тұрақтылық пен ұлтаралық келісімнің, бейбітшілік пен татулықтың, сондай-ақ дамудың даңғыл жолын таңдап алмақ.

Қазақстан Республикасының жаңа президенті «Мемлекеттік құрылыстың 100 нақты қадамы» атты жоспарын ұсынатындығын айтты.

Үстіміздегі жылдың 29 сәуірінде ҚР Орталық сайлау комиссиясы қорытындысында ҚР Президенті Нұрсұлтан Назарбаевтың жеңіске жеткенін хабарлады.

ҚР Президентін ұлықтау рәсімі Тәуелсіздік сарайында өткізілген болатын. Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы жиналған қауымға былай деді:

– Мен әрбір азаматқа, әрбір отбасыға маған ел дамуындағы бүкіл Тәуелсіздік жылдары бойы сенім артқаны және осы жолғы сайлауда қолдағаны үшін ризамын. Кезектен тыс президенттік сайлау өткізу идеясы Қазақстан халқы Ассамблеясына тиесілі. Бұл шешімді қазақстандықтар қолдады. Менің кандидатурамды ұсынғаны үшін «Нұр Отан» партиясына рахмет айтқым келеді, партия мүшелері жергілікті жерлерде белсене жұмыс жүргізді. Сондай-ақ, Республикалық қоғамдық штабқа да ризамын. Оның өкілдері бүкіл республиканы аралады, халықпен кездесіп, елде жүргізіліп жатқан саясатты түсіндірді. Барлық сенімді өкілдер мен белсенділерге алғыс айтамын.

Ұлықтау рәсімінде әдеттегідей Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы ҚР Мемлекеттік Туын сүйіп, өзін қолдаған мемлекет азаматтарына:

– Осындай жалпыға ортақ сенім болмаса, алға қойылған міндеттерді жүзеге асыру қиын болар еді. Сайлауға рекордтық қатысу көрсеткіші қазақстандықтардың бірлігін, тұрақты мемлекетте өмір сүруге деген құлшынысын, сондай-ақ мен ұсынған бағдарламаларды қолдауын көрсетті. Осының бәрі Отанымыздың болашағы мен өркендеуі үшін еселенген күш-қуатпен жұмыс істеуді міндеттейді. Біз бәріміз оңай жолдан өткен жоқпыз, – деді.

Сондай-ақ, Елбасы түбегейлі мақсаттарға жету үшін барлық мүмкіндіктер бар екенін айта келе, мемлекетімізде білікті мамандар, жеткілікті қаржы-қаражат, саяси орнықтылық, халықтың бірлігі мен достығы бар екендігін де жеткізді. Қазақстанның әлемдегі дамыған 30 елдің қатарына кіруін қамтамасыз ету үшін қазақстандықтардың тұрмысын жақсарту міндетін де алға тартты.

Қызғалдақ ҚЫДЫРБЕК

Избранный на новый срок Президент Казахстана представит План нации «100 конкретных шагов дальнейшего государственного строительства».

КАЗАХСТАН – НА НОВОМ РУБЕЖЕ

Нурсултан Назарбаев одержал убедительную победу 26 апреля на внеочередных выборах Президента Республики Казахстан.

Голосуя за своего Лидера нации, казахстанцы выбрали мир, стабильность и межнациональное согласие, без которых невозможно успешное развитие страны и счастливое будущее всех, кто живет в Казахстане.

И уже три дня спустя после того, как Центральная избирательная комиссия РК подвела окончательные итоги выборов, 29 апреля вновь избранный Президент РК Нурсултан Назарбаев был приведен к присяге.

Инаугурация проходила в большом зале Дворца независимости. Нурсултан Назарбаев, возложив правую руку на Конституцию Республики Казахстан, принес на государственном языке присягу:

– Торжественно клянусь верно служить народу Казахстана, строго следовать Конституции и законам Республики Казахстан, гарантировать права и свободы граждан, добросовестно выполнять возложенные на меня высокие обязанности Президента Республики Казахстан!

После этого Нурсултан Назарбаев подошел к Государственному флагу РК и поцеловал его.

Затем обратился ко всем казахстанцам со своей инаугурационной речью.

– Мы вместе прошли непростой путь: поверили в себя, обрели независимость, построили государство, открыли миру новый Казахстан, нашли себя как единую и великую нацию, – сказал Нурсултан Назарбаев.

При этом Лидер нации отметил, что «ваше доверие всегда вдохновляло меня, давало уверенность и силу».

Наряду с этим, Глава государства сделал акцент на том, что на выборах казахстанцы продемонстрировали свое единство и сплоченность, а единый народ победить невозможно.

Продолжая свое выступление, Нурсултан Назарбаев сообщил о своих планах в ближайшее время представить народу страны новую программу действий на обозримую перспективу – План Нации «100 конкретных шагов дальнейшего государственного строительства».

– На первом заседании комиссии я представлю План Нации - «100 конкретных шагов дальнейшего государственного строительства», который объяснит, что мы собираемся делать по пяти реформам, – сказал Елбасы.

Как пояснил Президент страны, План нации – «это наш ответ на глобальные и внутренние вызовы, и одновременно, план по вхождению в 30-ку развитых государств в новых исторических условиях».

Далее, Глава государства заметил, что, предстоящие в стране реформы «сделают национальную экономику передовой, основанной на знаниях».

– Ключевая задача – улучшение жизни казахстанцев, – резюмировал Нурсултан Назарбаев.

Наталья КОРОЛЕВА

7 мамыр – Отан қорғаушылар күні!

7 мая - День защитника Отечества!

ТАТУЛЫҚ ПЕН ТҰРАҚТЫЛЫҚ – ТЫНЫШТЫҚ ТҰҒЫРЫ

1 мамыр Астанадағы «Қазақ Елі» алаңында Қазақстан халқының бірлігі күні кең көлемде атап өтілді. Мерекеге орай ұйымдастырылған «Нұрлы жол – жеңіс жолы» атты шараға Елбасы да арнайы қатысты.

Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев барша қауымды Қазақстан халқының бірлігі күні мерекесімен құттықтады. Елордадағы «Қазақ елі» монументі алдындағы алаңда 1 мамыр – Қазақстан халқының бірлігі күні мерекесіне орай «Нұрлы жол – жеңіс жолы» атты мерекелік шара өтті.

Мерекелік жиында сөз алған Елбасы алаңға жиналған жұртшылықты Қазақстан халқының бірлігі күнімен құттықтай келе, өткен сайлауда ел азаматтары өздерінің күш-жігері мен бірлігін бүкіл әлемге танытқанын атап көрсетті. «Көпэтносты халықтың тұтастығы мен тұрақтылығы арқасында Қазақстан зор табыстарға жетті. Ел алдында тұрған міндеттерді орындау үшін бірлікті сақтау керек», – деді Нұрсұлтан Назарбаев.

Ол, сондай-ақ, көрсеткен сенімі мен қолдауы үшін барша халыққа алғысын білдірді.

– Мені қолдаған барлық қазақстандықтарға алғыс айтқым келеді. Маған осы күндері еліміз бен әлемнің сан тарапынан, түрлі сала өкілдерінен мыңдаған құттықтау хаттар мен жеделхаттар, телефон қоңыраулары келіп түсуде. Бәріне үлкен рахмет айтамын. Халыққа қызмет ету – ұлы мәртебе. Мен өзімді осы жұмысқа арнаған адаммын, Қазақстанның алға ілгерілеуі үшін, бізді бүкіл әлем құрметтеуі үшін және ел алдында тұрған міндеттерді табысты жүзеге асыру үшін бәрін жасайтын боламын. Біз мұны елдің және болашақ ұрпақтың алдындағы парызымызды орындадық деп айту үшін атқаруға тиіспіз», – деді Мемлекет басшысы.

Мерекелік шара аясында, сонымен қатар, концерттік бағдарлама ұйымдастырылды. Оған «МузАРТ», «Алашұлы» топтары, Ардақ Балажанова, Маржан Арапбаева, Алмас Кішкенбаев, Сүндет Байғожин, Әсел Сәдуақасова, Диана Шарапова, Евгений Гартунг секілді Қазақстанның эстрада өнерпаздары қатысты.

Жиналған қауымға елорданың және республиканың

шығармашылық ұжымдары, оның ішінде Астана қаласы Мемлекеттік академиялық филармониясының өкілдері, елордалық цирк, «Жастар», Қуыршақ театры және Көңілді тапқырлар клубы, «Наз» мемлекеттік би театры өнер көрсетті. Бірлік күнін атап өту үшін Астанаға өңірлік этномәдени бірлестіктердің өкілдері де арнайы келіпті.

Олардың арасында Солтүстік Қазақстан, Маңғыстау, Қостанай, Қарағанды, Павлодар облыстарының өнер ұжымдары да бар. «Қазақ елі» монументі алаңының аумағында мерекеге орай этноауылдар тігіліп, ол жерлерде елорданың ғана емес, басқа да қалалардың этномәдени бірлестіктері өз ұлтының мәдениетін, болмысын, достық дәстүрі мен қонақжайлылығын паш етті. Бірлік күніне арналған концерттік бағдарламалар мен халықтық серуендер, сонымен қатар, Астананың «Бәйтерек» монументі, елордалық әкімдік алдындағы алаңдарда, Ғашықтар және Студенттер саябақтарында, «Жастар театры» алдында, Есіл өзені жағалауында ұйымдастырылып, қала тұрғындары мен қонақтарына мерекелік көңіл-күй сыйлады.

Гүлжәмилә
СӘРСЕНБАЙҚЫЗЫ

Ұлы Жеңіске 70 жыл!

70 лет Великой Победе!

МӘҢГІЛІК ЕЛ: БІР ЕЛ – БІР ТАҒДЫР

Қазақстан халқы Ассамблеясының 20 жылдығы болып жарияланғаны белгілі. ҚР Президенті Н.Ә. Назарбаевтың төрағалығымен «Мәңгілік Ел: бір ел – бір тағдыр» атты Қазақстан халқы Ассамблеясының XXII сессиясы өткізілді.

Ассамблеяның 20 жылдығын тойлау арқылы Қазақстан халқының мызғымас бірлігі мен Ұлы Отанға деген мәңгілік сүйіспеншілігін сақтап қалу міндеті алдымызда тұр. Бүгінгі еліміздің жеткен жетістіктерін мақтан тұтып, тұрақтылықтың, бірлескен еңбектің, даму мен достықтың жиырма жылдығын атап өту, міне, соның айғағы. Сесияда мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаев өткен жылдардағы қиын жағдайларды айта келе, былай деді:

– Қазақстанның XX ғасырдың 90 жылдарының басында қандай болғанын, неден бастауға тура келгенін қазіргі заман жастарының көзге елестетуі де қиын. Біз 15 одақтас республиканың ішінде соңғы орындарда болдық деп айту мүлде ештеңе айтпағанмен бірдей. Ол кезде дүкендерде бірінші қажеттегі негізгі тауарлардың карточкамен сатылғаны аға буынның есінде. Мәселен, бір адамға айына бір килодан аспайтын қант, 400 грамм май, он жұмыртқа тиесілі болды. Сүт сатып алу үшін жұрт дүкендерде таңғы 5-6-дан бастап кезекке тұратын. Бір уақыттары тіпті бидайдан қомақты өнім алған біздің астықты республикамыздың өзінде нан қатаң нормамен – бір қолға 1 бөлкеден берілді! Ал телевизор, тоңазытқыш немесе кір жуғыш машина алу құқығы кәсіпорындарда ұтыс түрінде ойнатылды. Автомобиль туралы ешкім армандаған да емес.

Сол уақыттағы мемлекет басына түскен қиыншылық экономиканың құлдырауына да әсер етті. Экономикалық аймақ ретінде саналатын республиканың бірқатар жерлерінде жылу мен жарықтың жоқтығы жұмыс жасауға кедергі тигізді. Бұл жағдай әлеуметтік күш-қуатты әлсіретіп, халықтың біршамасын кедейшілікке ұшыратты.

Мемлекет басшысы 90 жылдары Қазақстаннан 3 миллион 690 мың адамның қоныс аударып, елде 14 миллионнан сәл ғана астам адам қалғанын еске сала кетті.

– Сөйтіп, бүгінде бүкіл әлем құрметтейтін мемлекет құрдық. Біз оны өзіміздің бақытымыз үшін және бүгінгі, сондай-ақ, келешек ұрпақтың игілігі үшін жүзеге асырдық. Біз өзіміздің қиын тарихымыздан сабақ алуға

тиіспіз. Ол этносаралық қатынастар тарихы сияқты маңызды мәселелеге де қатысты. Оны мектептерде объективті және еш әсірелеместен оқыту қажет. Біздің жастарымыз оны өзінің бес саусағындай білуі тиіс, – деді Елбасы.

Сондай-ақ, Президент Нұрсұлтан Әбішұлы 1 наурызды жыл сайын Барлық этностардың қазақтарға алғыс айту күні ретінде атап өту қажеттігін ескертті.

Айта кетейік, соғыс кезінде Қазақстан 350 мың адамға қонақжайлық танытса, 50 жылдары тың игеруге тағы да 1,5 миллион адамды қоныстандырды. Жалпылай айта кетсек, XX ғасырдың басынан бері Қазақстанға 5,6 миллион адам көшіп келген екен. Қазақстан мемлекетінің көпэтностығы халқымызды біртұтас, топтасқан халық ретінде өмір сүруге үйретті. Бұл мемлекетіміздің басты артықшылығын көрсетіп, бір күш жұмсай алатынымызды дәлелдей алды. Мәселен, елімізде өмір сүріп жатқан славян жұртын алайық. Олар өзіне тән ар-ожданы мен өнегелілік таңдауын, қайырымдылық пен мейірбандық мәселелерін басты күн тәртібіне қойып отырады.

Сондай-ақ, байқағанымыздай Қазақстанда табысты және кәсіби еңбекті, ұқыптылық құндылықтары мен қайырымды өмірді уағыздайтын католицизмнің, протестанттық шіркеудің жолын ұстанушылар көбейіп келеді. Түрлі этностардан құралған Қазақстан мемлекеті дамудың жаңа белестерінде белсенділік танытып келеді. Мәселен, қалалар мен поселкелер салып, астық өсіру, сондай-ақ, индустрияны көтеру, жолдар салу және т.б. Оның сыртында Қазақстан халқы Ассамблеясының Қоры 5 жылдан бері Ана мен бала ұлттық орталығының онкогематология бөлімшесінің балаларына «Дустлик» өзбек этномәдени бірлестігі балалар үйлеріне азық-түлік жеткізіп, қарттар үйлері үшін «қайырымдылық керуенін» ұйымдастырып келеді. Немістердің «Возрождение» ассоциациясы әлеуметтік стансалардың республикалық желісін құрып, мүмкіндігі шектеулі адамдарға әлеуметтік көмек көрсетіп келеді.

Британдық «Ипсос МОРИ» социологиялық қызметінің жүргізген зерттеулеріне сүйенсек, қазақстандықтардың 93 пайыздан астамы елдегі жағдайды жоғары бағалайтынын атап көрсеткен. Ассамблея жылын атап өту Қазақстан мемлекетінің беделін одан әрі арттыра берері сөзсіз. Жаңа жағдайларда тұрақты дамудың тағы бір себебі осы болса керек. Олай дейтініміз, кез келген елдің қуаты тек халқының бірлігімен ғана күшейе түседі. Этносаралық келісім басым түскен жағдайда ғана мемлекеттің қауіпсіздігі сенімді болмақ. Болашағы біртұтас ұлттың мәселесі Қазақстан

мемлекетіне деген ортақ сүйіспеншілікті біріктіреді және еліміздің даму тарихына қатысты қоғамдық келісімдегі ортақ идея – Мәңгілік Елдің негізіне арқау бола бермек. Ал татулық пен бірлік бар жерде мемлекеттің дамуы басымырақ түседі.

Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы бұл жөнінде өз ойын былай білдірді:

– XXI ғасырдың ең басты заңы – татулық. Татулық пен тыныштық арқылы экономика өседі, халықтың әл-ауқаты күшейеді, бейбітшілік орнайды. Келісім, экономика мен саясат қауіпсіздігі – өмір заңы. Біз келісім мәдениетін дәстүр ретінде ұрпаққа мұра етуге тиіспіз. Келісім мәдениеті мәңгілік болу керек.

Шараға қатысушы Ассамблея мүшелері де аздаған уақытта еліміздің жеткен жетістіктері жайлы өз ойларын ортаға салды.

Ағылшын тілі пәнінің мұғалімі Отт Юлиана:

– Ахмет Байтұрсынов «Білімді болуға оқу керек. Бай болуға кәсіп керек. Күшті болуға бірлік керек. Осы керектердің жолында жұмыс істеу керек» деген екен. Мен барша жас мамандардың атынан сіз сияқты тынымсыз жұмыс істейміз деп сөз беремін, – деді.

Ал Жазушылар одағы басқарма төрағасының орынбасары Ғалым Жайлыбай:

Шашқанда алтын арай дала таңы,
Шапағын дүниеге таратады,
Сен менің бақытымсың,
Қазақстан, Анамның аялаған алақаны.
Ізетпен, ізгіліктен іркілмеген,
Тұлпардың өз елімнен тұрқын көрем,
Сен менің тағдырымсың,

Қазақстан, Үкісі үмітінің үлпілдеген, – деп жыр шумақтарын арнады.

Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы сессияда Ассамблеяның бірқатар міндеттерін атап көрсетті:

Бірінші. Бүкілқазақстандық біртектіліктің, болашағы біртұтас ұлттың кілті бүкілқазақстандық мәдениет болып табылады.

Екінші. Қазақстандық ұлттық рухтың басты көзі – ортақ рухани-адамгершілік құндылықтар негізіндегі халық бірлігі.

Үшінші. Біз өскелең ұрпаққа патриоттық тәрбие беруге ерекше назар аударуымыз керек.

Төртінші. Кез келген ұлт-мемлекет – бұл, бірінші кезекте, оның бірегей мемлекеттік тілі.

Бесінші. Халық Ассамблеясы халықтық, саясатүстілік өкілдіктің ерекше тетігі ретінде транспарентті мемлекеттің қоғамдық бақылау жүйесінде маңызды рөл атқаруы тиіс.

Алтыншы. Ассамблея алдында бұрынғысынша этносаралық қатынастар саласын саясаттандыруға жол бермеу міндеті тұр.

Жетінші. Халық Ассамблеясына біздің Еуразиялық экономикалық одақтағы әріптестерімізбен мәдени-гуманитарлық өзара іс-қимылды тереңдету бойынша жүйелі жұмыс тізбесін қалыптастыру қажет.

Сөз соңында президент Нұрсұлтан Назарбаев өз ойын былайша жалғастырды:

– Бақыт бағалай білгеннің ғана басында тұрады. Ең асыл қазынамыз – бірлігімізді көздің қарашығындай сақтай білсек, барлық асулардан асамыз. Мен халқымды Ассамблеяның алтын шаңырағын асқақтата түсуге үндеймін. Бірлік қағидасы әрбір азаматтың өмірлік ұстанымына айналсын! Жүрегімізде Ұлы Отан – Мәңгілік Елге деген махаббат оты маздасын! Баянды болашаққа бірге қадам басайық! Ырысымыз тасып, айбынымыз аса берсін! Алға, Қазақстан!

Зылиха САЛИХ

НАЦИЯ ЕДИНОГО БУДУЩЕГО

Президент РК поручил Ассамблее народа Казахстана принять участие в формировании нации единого будущего.

На XXII сессии Ассамблеи народа Казахстана, которая проходила под председательством Президента РК, председателя АНК Нурсултана Назарбаева, Глава государства, под сводами Дворца мира и согласия, в начале своего выступления поблагодарил членов Ассамблеи за вклад, который они внесли в развитие страны, а также за 20 лет стабильности и развития страны.

– Я поздравляю вас с 20-летием Ассамблеи. 20 лет Ассамблее, 20 лет стабильности, 20 лет совместного труда, 20 лет развития, 20 лет сближения, 20 лет дружбы, благодаря которым мы гордимся сегодняшними достижениями нашей страны. Спасибо всем членам Ассамблеи, всем казахстанцам, – сказал Президент Казахстана.

Далее Глава государства напомнил, как все начиналось: Ассамблея народа Казахстана была образована в 1995 году. Это был непростой период в истории страны.

По мнению Нурсултана Назарбаева, современной молодежи сегодня сложно представить,каким был Казахстан в 90-х годах XX века, «с чего нам приходилось начинать».

– Сегодня я решил кое-что повторить для нашего подрастающего поколения. Сказать о том, что мы занимали последнее место среди 15 союзных республик – это, почти что, ничего не сказать. Старшее поколение помнит о том, когда в магазинах товары первой необходимости продавались по карточкам, – привел факты из недавнего прошлого нашего независимого государства Президент РК.

По словам Главы государства, в годы сталинского режима в Казахстан были депортированы, «как вы знаете, целые народы».

– Их выгружали прямо из вагонов в голой степи в деревнях, без ничего. В то же время в этой степи жили только казахи и казахские семьи, сами находившиеся в нужде, принимали их в свои саманные дома, - продолжил Нурсултан Назарбаев.

Вспомнил Глава государства пример из своей личной жизни.

Его семья также приютила у себя депортированных.

Президент отметил, что весь XX век в Казахстане продолжался сложный процесс формирования многоэтничного народа, благодаря чему в республику было переселено 5,6 млн. человек.

В этой связи Глава государства предложил, что «было бы справедливым день образования Ассамблеи народа Казахстана, у нас он 1 марта, можно другое число, ежегодно отмечать как день благодарности всех этносов друг к другу и к казахам, проявившим милосердие, принявшим этих людей».

И хотя все это осталось в

прошлом, забывать об этом нельзя.

При этом Нурсултан Назарбаев сделал акцент на том, что, невзирая на все трудности,казахстанцы «судьбу республики взяли в свои руки».

По словам Президента страны, им удалось построить«сегодняшнее государство, уважаемое теперь во всем мире».

Далее Нурсултан Назарбаев особо подчеркнул, все инициативы - «Стратегию-2050», новую индустриализацию, программу «Нұрлы жол», Пять народных реформ, «Мәңгілік Ел» – рассчитаны на многие годы вперёд.

Также Глава государства отметил, все эти программы может запустить «только мощный всенародный механизм» – нация единого будущего.

– Мы формируем уникальную и до сих пор нигде не повторённую модель единства народа, – сказал Нурсултан Назарбаев.

Также Президент страны констатировал, что «нас объединяет, во-первых, общая любовь к нашему общему дому – Казахстану».

– Во-вторых, общественное согласие по отношению к истории нашей древней земли и развитию языков. В-третьих, глубокая вера в настоящее и великое будущее нашего государства и ее граждан. Это и есть основа нашей Вечной Родины – Мәңгілік Ел, – обратил особое внимание аудитории Глава государства.

При этом Нурсултан Назарбаев отметил, что «центральная задача Ассамблеи сегодня - активное участие в реализации пяти реформ и, в первую очередь, в формировании нации единого будущего».

А для того, чтобы все это стало реальностью, помимо всего прочего, как сказал Глава государства, в стране необходимо развивать три языка – казахский, русский и английский.

В этой связи Нурсултан Назарбаев дал поручение Министерству образования и науки в тандеме с Министерством культуры и спорта РК«разработать дорожную карту развития трехъязычного образования».

К слову сказать,во время Сессии АНК Президент страны сделал в составе этого уникального института некоторые кадровые перестановки. Он назначил заместителями председателя Ассамблеи народа Казахстана Олега Дымова и Любовь Ни, представителей этнокультурных объединений республики и пожелал им «успешной работы во благо нашей Ассамблеи, укрепления и сохранения мира и согласия в стране».

На этом позитивном фоне из рук Главы государства юбилейные медали «Қазақстанхалқы Ассамблеясына 20 жыл» получили члены АНК и активисты этнокультурных объединений.

Под занавес встречи, которая проходила на позитивном эмоциональном подъеме, XXII сессия Ассамблеи приняла Обращение.

Помимо всего, в этом важном документе говорится о том, что объявленный по инициативе Главы государства Год АНК проходит под знаком незыблемости политики мира и согласия, стабильности, сплочения народа для достижения благополучия и процветания Республики Казахстан.

Сессия Ассамблеи в своем обращении заявила о том, что полностью поддерживает общенациональную идею «Мәңгілік Ел» как основу системы общегражданских ценностей и духовного императива общества.

Работа по сохранению мира и согласия в стране будет продолжена.

Наталья МАКСИМОВА

NATION OF THE UNIFORM FUTURE

The President of Kazakhstan charged to Assembly of the people of Kazakhstan to take part in formation of the nation of the uniform future.

At the XXII session of Assembly of the people of Kazakhstan which took place under the chairmanship of the President of Kazakhstan, the chairman of ANC Nursultan Nazarbayev, the Head of state, under the arches of the Palace of Peace and Reconciliation, at the beginning of the performance thanked members of Assembly for a contribution which they made in development of the country, and also in 20 years of stability and development of the country.

– I congratulate you on the 20 anniversary of Assembly. 20 years of Assembly, 20 years of stability, 20 years of joint work, 20 years of development, 20 years of rapprochement, 20 years of friendship thanks to which we are proud of today's achievements of our country. Thanks to all members of Assembly, to all Kazakhstan citizens, – the President of Kazakhstan told.

Further the Head of state reminded as everything began: The assembly of the people of Kazakhstan was formed in 1995. It was the difficult period in the history of the country.

According to Nursultan Nazarbayev, it is difficult to modern youth to present today what was Kazakhstan in the nineties of the XX century, «with what to us was necessary to begin».

– Today I decided something to repeat for our younger generation. To tell that we took the last place among 15 federal republics is, almost, to tell nothing. The senior generation remembers when in shops essentials were on sale by cards, – the President of Kazakhstan gave the facts from the recent past of our independent state.

According to the Head of state, in days of the Stalin mode to Kazakhstan were deported, «as you know, the whole people».

– They were unloaded directly from cars in the naked steppe in villages, without a thing. At the same time in this steppe there lived only Kazakhs and the Kazakh families which were in need accepted them to the samanny houses, - Nursultan Nazarbayev continued.

The Head of state remembered an example from

the private life.

His family also sheltered at itself deported.

The president noted that all XX century in Kazakhstan proceeded difficult process of formation of the mnogoetnichny people thanks to what to the republic 5,6 million people were moved.

In this regard the Head of state offered that «would be fair put formations of Assembly of the people of Kazakhstan, we have it on March 1, other number, annually to note as day of gratitude of all ethnoses to each other and to the Kazakhs who showed mercy, accepted these people is possible».

And though all this remained in the past, it is impossible to forget about it.

Thus Nursultan Nazarbayev placed emphasis that, despite of all difficulties, Kazakhstan citizens «took destiny of the republic in hand».

According to the President of the country, they managed to construct «today's state respected now around the world».

Further Nursultan Nazarbayev highlighted, all initiatives - «Strategy-2050», new industrialization, the program «Nurly zhol», Five national reforms, «Mangylyk El» – are calculated on many years ahead.

Also the Head of state noted, «only powerful national mechanism» – the nation of the uniform future can start all these programs.

– We form unique and still nowhere repeated model of unity of the people, – Nursultan Nazarbayev told.

Also the President of the country noted that «we are united, first, by the general love to our general house – to Kazakhstan».

– Secondly, public consent in relation to history of our ancient earth and development of languages. Thirdly, deep belief in the present and great future of our state and her citizens. It is also a basis of our Eternal Homeland – Mangyly El, – the Head of state paid special attention of audience.

Thus Nursultan Nazarbayev noted that «the central task of Assembly today - active participation in realization of five reforms and, first of all, in formation of the nation of the uniform future».

And in order that all this became reality, in addition, as the Head of state told, in the country it is necessary to develop three languages – Kazakh, Russian and English.

In this regard Nursultan Nazarbayev gave an assignment to the Ministry of Education and Science in a tandem with the Ministry of Culture and sport of RK «develop a road map of development of trilingual education».

By the way, during Session of ANC the President of the country made some personnel shifts as a part of this unique institute. He appointed vice-chairmen of Assembly of the people of Kazakhstan Oleg Dymov and Lyubov Ni, representatives of ethnocultural associations of the republic and wished them «successful work for the good of our Assembly, strengthening and a preservation of peace and consent in the country».

On this positive background from hands of the Head of state the anniversary medals «Kazakhstan khalky Assambleyasyna 20 zhyl « were received by members of ANC and activists of ethnocultural associations.

In the end of a meeting which took place on positive emotional lift, the XXII session of Assembly accepted the Address.

Besides everything, in this important document it is said that the Year of ANC declared at the initiative of the Head of state passes under the sign of firmness of peace policy and consent, stability, unity of the people for achievement of wellbeing and prosperity of the Republic of Kazakhstan.

Session of Assembly in the address declared that completely supports national idea «Mangyly El» as a basis of system of all-civil values and a spiritual imperative of society.

Work on a preservation of peace and consent in the country will be continued.

Daniyar KAKIMOV

КУЛЬТУРА В ПРИОРИТЕТЕ

Ассигнования на культуру в Казахстане за последний год выросли на треть.

Форум творческой интеллигенции Казахстана и России прошел в Государственном театре оперы и балета «Астана Опера» под эгидой Министерства культуры и спорта Казахстана.

На этой культурной диалоговой площадке для обсуждения актуальных вопросов собрались видные деятели культуры и искусства, ученые, писатели, а также руководители организаций культурной сферы, образования и творческих объединений.

Тон предстоящим дискуссиям задал заместитель премьер-министра Казахстана Бердыбек Сапарбаев своим сообщением о том, что расходы на культуру в стране за последний год выросли на треть.

- Вы знаете, что государство уделяет большое внимание развитию. По поручению Президента страны расходы на систему культуры ежегодно увеличиваются. Только за последний год расходы увеличились почти на 5 млрд. тенге, что составляет 33 процента, - проинформировал вице-премьер.

Далее он рассказал, что благодаря этим финансовым вливаниям в Казахстане стало больше музеев, библиотек и других культурных учреждений.

При этом Бердыбек Сапарбаев сделал акцент на роли в развитии культурной сферы страны программы «Культурное наследие».

С миру по нитке – музею экспонат

По словам вице-премьера Казахстана, благодаря этой программе удалось собрать экспонаты для создания фондов Национального музея РК.

Выступая на форуме, Сапарбаев обратился к казахстанцам с призывом продолжить эту работу и впредь помогать в сборе экспонатов для фондов музеев и библиотек страны.

- Наша задача - чтобы каждый гражданин Казахстана внес свою лепту в развитие Национального музея РК. Это наша гордость. Буквально недавно по инициативе директора Нацмузея Дархана Мынбаева мы провели там акцию, посвященную увеличению числа экспонатов. Во время этой акции собрали около 400 экспонатов от видных ученых, деятелей, спортсменов, политиков и так далее. Я думаю, что эту традицию надо продолжить не только в центре страны, но и в наших областных центрах, - высказал свою позицию заместитель главы казахстанского правительства.

При этом он привел пример, как видный общественный деятель Мырзатай Жолдасбеков свою личную библиотеку подарил Библиотеке Лидера нации.

- Думаю, во всех областях сегодня есть такие знаменитые люди, которые могли бы подарить свои книги, залежавшиеся у них дома. Это было бы хорошим посылом. И в первую очередь, для воспитания нашей молодежи, - сказал Бердибек Сапарбаев.

А информацией о том, что в Национальном музее РК планируется открыть Центр «Эрмитажа», поделился с участниками встречи министр культуры и спорта РК Арыстанбек Мухамедиулы.

- В рамках усиления международного взаимодействия на уровне ведущих музеев страны и зарубежья уже достигнуто соглашение с Государственным Эрмитажем России об открытии его центра в Национальном музее Казахстана, - рассказал

глава культурно-спортивного ведомства республики.

По мнению министра, «казахстанские музеи, библиотеки, архивы на современном этапе нуждаются в том, чтобы мобилизовать потенциал развития научно-исследовательской деятельности».

- Они должны стать опорными центрами развития науки, образования, коммуникаций, культурной информации и творческих инноваций. А для стимулирования активности работы музеев, библиотеки и архивов, а также для покрытия части расходов из бюджетных средств, предлагается их перевести в статус казенных предприятий, - сказал Арыстанбек Мухамедиулы.

Помимо этого, министр остановился на таком актуальном вопросе, как исследование известных памятников Казахстана.

По словам главы культурно-спортивного ведомства страны, к этой работе планируется привлечь иностранных археологов.

- Ведется активная работа по привлечению потенциала международных фондов, исследовательских грантов. Большую перспективу имеют точечные проекты по исследованию таких памятников, как петроглифы археологического ландшафта «Тамгалы» совместно с норвежскими учеными, а также Берельский курган при участии немецких археологов; Отырарский комплекс, заинтересовавший Фонд развития искусства Катара и другие, - рассказал о планах министр культуры и спорта страны.

И вся эта работа, к которой подключатся ведущие зарубежные исследователи, по мнению министра, позволит «вывести казахстанские памятники культуры на высокий мировой уровень, сформировать бренды территории».

Также Арыстанбек Мухамедиулы акцентировал внимание на том, что именно объекты культуры, историко-культурный ландшафт, занимают центральное место в туристической отрасли мира.

- Концепция культурной политики определяет приоритетное направление развития культурно-туристических кластеров, охватывающих все регионы страны. Практически готовый транснациональный туристический маршрут представляет собой восемь казахстанских объектов Семиреченского отрезка Великого Шелкового пути, который в 2014 году вошел в список Всемирного наследия ЮНЕСКО,- проинформировал министр.

Татьяна КАЗАНЦЕВА

Для молодежи – море перспектив

Между тем, развитию творческого потенциала казахстанской молодежи посвятила свое выступление на форуме народная артистка РК, ректор Казахского национального университета искусств Айман Мусаходжаева.

По ее словам, сегодня молодым казахстанцам открыты все двери в мировую культуру. Для этого у нее есть неограниченные возможности.

- Государство поддерживает молодежь во всем: хотите - учитесь по академической специальности, хотите – поезжайте в другую страну. Или вам именитых профессоров привезут сюда, и вы пройдете лучший мастер-класс у нас, в Казахстане. То есть, каждый человек, особенно молодой специалист, может найти для себя применение, - говорит Мусаходжаева. - Сегодня мы этому даже не удивляемся и воспринимаем, как должное. Но надо помнить, как мы целеустремленно шли к этому с момента независимости.

И, судя по всему, все эти усилия были не напрасны.

По мнению известной казахстанской скрипачки Мусаходжаевой, современной казахстанской молодежью можно гордиться.

- На днях студенческий коллектив Казахского национального университета искусств побывал с гастролями в Берлинской филармонии. Зрители нам стоя аплодировали. Эти овации заслужили 200 человек - симфонического, народного оркестров, танцевального коллектива, которые представляли танцы Ассамблеи народа Казахстана, солисты-певцы. А ведь это юные артисты, которые только обучаются, получают азы, у них еще все впереди, - не без гордости рассказала Айман Мусаходжаева.

И с ней трудно не согласиться. Будущее страны - за молодыми.

CULTURE IN THE PRIORITY

Allocations for culture in Kazakhstan for the last year grew by a third.

The forum of the creative intellectuals of Kazakhstan and Russia took place in the State opera and ballet theater «Astana Opera» under the auspices of the Ministry of Culture and sport of Kazakhstan.

Eminent persons of culture and art, scientists, writers, and also heads of the organizations of the cultural sphere, education and creative associations gathered on this cultural dialogue platform for discussion of topical issues.

The tone for the forthcoming discussions was set by the deputy prime minister of Kazakhstan Berdybek Saparbayev the message that expenses on culture in the country for the last year grew by a third.

– You know that the state pays much attention to development. At the request of the President of the country expenses on system of culture annually increase. Only for the last year expenses increased almost by 5 billion tenge that makes 33 percent, – the Deputy Prime Minister informed.

Further he told that thanks to these financial injections in Kazakhstan there were more museums, libraries and other cultural establishments.

Thus Berdybek Saparbayev placed emphasis on a role in development of the cultural sphere of the country of the Cultural heritage program.

With the world on a thread – the museum an exhibit.

According to the Deputy Prime Minister of Kazakhstan, thanks to this program it was succeeded to collect exhibits for creation of funds of the National museum RK.

Speaking at a forum, Saparbayev appealed to Kazakhstan citizens to continue this work and from now on to help with collecting exhibits for funds of the museums and libraries of the country.

– Our task - that each citizen of Kazakhstan brought the contribution in development of the National museum RK. It is our pride. Just recently at the initiative of the director of the National museum of Darkhan Mynbayev we carried out the action devoted to increase in number of exhibits there. During this action collected about 400 exhibits from prominent scientists, figures, athletes, politicians and so on. I think that this tradition should be carried on not only in the center of the country, but also in our regional centers, - the deputy head of the Kazakhstan government stated the position.

Thus it gave an example as the eminent public figure Myrzatay Zholdasbekov presented the private library to Library of the Leader of the nation.

– I think, in all areas there are today such well-known people who could present the books which were stale at their place. It would be a good message. And first of all, for education of our youth, - Berdibek Saparbayev told.

And that in the National museum RK is planned to open the Center of «Hermitage», the Minister of Culture and sport of RK Arystanbek Mukhamediuly shared information with participants of a meeting.

– Within strengthening of the international interaction at the level of the leading museums of the country and abroad

the agreement with the State Hermitage of Russia on opening of its center in the National museum of Kazakhstan is already reached, - the head of cultural and sports department of the republic told.

According to the minister, «the Kazakhstan museums, libraries, archives at the present stage need mobilizing the potential of development of research activity».

– They have to become the basic centers of development of science, education, communications, cultural information and creative innovations. And for stimulation of activity of work of the museums, library and archives, and also for a covering of part of expenses from budgetary funds, it is offered to transfer them to the status of the state enterprises, – Arystanbek Mukhamediuly told.

In addition, the minister stopped on such topical issue as research of known monuments of Kazakhstan.

According to the head of cultural and sports department of the country, in this work it is planned to involve foreign archeologists.

– Active work on attraction of capacity of the international funds, research grants is conducted. Dot projects on research of such monuments as petroglyphs of an archaeological landscape of «Tamgaly» together with the Norwegian scientists, and also the Berelsky barrow with the assistance of the German archeologists have big prospect; The Otyrar complex, the interested Fund of development of art of Qatar and others, – was told about plans by the Minister of Culture and sport of the country.

And all this work to which the leading foreign researchers will be connected, according to the minister, will allow «to bring the Kazakhstan monuments of culture to high world level, to create territory brands».

Also Arystanbek Mukhamediuly focused attention on what objects of culture, a historical and cultural landscape, take the central place in tourist branch of the world.

– The concept of cultural policy defines the priority direction of development of the cultural and tourist clusters covering all regions of the country. Almost ready transnational tourist route represents eight Kazakhstan objects of the Semirechensky piece of the Great Silk way which in 2014 was included into the list of the World heritage of UNESCO, – the minister informed.

Daniyar KAKIMOV

For youth – the sea of prospects

Meanwhile, the honored actress of RK, the rector of the Kazakh national university of arts Ayman Musakhodzhayeva devoted to development of creative potential of the Kazakhstan youth the performance at a forum.

According to her, today all doors in world culture are opened for young Kazakhstan citizens. For this purpose it has unlimited opportunities.

– The state supports youth in everything: you want - you study on the academic specialty, you want – go to other country. Or to you eminent professors will be brought here, and you will pass the best master class at us, in Kazakhstan. That is, each person, especially young specialist, can find for himself application, - Musakhodzhayeva speaks. – Today we aren't even surprised to it and we perceive, as due. But it is necessary to remember how we purposefully went to it from the moment of independence.

And, apparently, all these efforts weren't vain.

According to the famous Kazakhstan violinist Musakhodzhayeva, it is possible to be proud of modern Kazakhstan youth.

– The other day the student's staff of the Kazakh national university of arts visited with tours the Berlin philharmonic hall. The audience gave a standing ovation to us. This applause deserved 200 people - symphonic, national orchestras, dancing collective which represented dances of Assembly of the people of Kazakhstan, soloists-singers. And after all it is young actors who are only trained, receive elements, they have still all ahead, – not without pride told Ayman Musakhodzhayeva.

And it is difficult to disagree with it. The future of the country – for young.